

Ese de trei ori in seputa: Mercuri-a,
Vineri si Domine'sa, cand o cota intręga,
cand numai diumetate, adica dupa momentul
impregurilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:	7 fl. a. v.
" diumetate de an	4 " "
" patruia "	2 " "
pentru Romania si strainetate:	
pe an intreg	15 fl. v. s.
" diumetate de an	8 " "
" patruia "	4 " "

Viena 3/15 sept.

Opul reconstituirei interne constituunali a monarciei nu se grăbesce cu pasii. Septeman'a decurse foră a ni dă vr'o deslucre in asta privintia, si foră se potem constata care dintre partitele cele mari a cescigat cu ceva teren mai mult.

Mai de importanta sunt scirile ce ni sosesc din strainetate. „La France“ afirma că mai nainte de ce Moustier va sosi de la Constantinopole la Paris pentru a primi conducerea ministeriului de externe, d. Lavalette care e incredintat a conduce interimal acest ministeriu va trimit un circulariu catra represen-tantii diplomatici ai Franciei in straine-tate, prin care de nou se va sustine si aperă principiul francesc, cel'a al suveranitati poporului, fatia cu modul prin care Prusia intreprinde schimbari in Germania. Statele cele multe nemtiesci, ale caror'a concepte constituunali nu convin cu cele ale majoritatei deputatiilor prusesci, vor gasi sprinjire in Fran-cia. Nu scim inca daca acest circulariu va fi o reservatiune numai de insemen-tate teoretica, seu va forma totodata protest contra schimbarilor din Ger-mania? Veri cum se sie, el ni dovedesce că o energie noua si-a luat cortelul in ministeriul de externe al Franciei.

La Londra apară o luciuina sub titlul „Napoleone III si Renul.“ Autorul e Pope Henessy renumitul membru la camerei representantilor, care se occupa mai ales de cestiuni externe. Dupa ce face istoria cestiunei, aducend si date interesante din cercurile diplomatice, arend si opiniunea publica in Francia de care Imperatul Napoleone a indatinat a asculta, vine la conchisiunea: „Acésta cestiune nu poate fi deslegata altintre de cat numai prin multiamirea dorintelor Fran-ciei. Pana ce deslegarea nu va fi astfel, pană atunci veri ce situatiune politica

pe continental Europei nu va avea stabilitate.“

— Negotiatiunile cu Italia decurg spre multiamirea ambelor poteri. Repre-sentantele Italiei generalul Menabrea sciu se se faca persona placuta in tota cercurile Vienei pre unde lu duse missiunea sa. Se afirma că Austria l'ar vedé bucurios de representante al Italici la curtea sa, in care cas la Florentia din partea Austriei s'ar duce contele Wimpffen, acu impoterit la negotiatiuni. Chiar daca nu s'ar adeveri aceste faime, ele ni deslucesc relatiunile ce se nasc intre aceste doue poteri. Cu incheierea pacei ar urma si amiceti'a, pre cand despre Prusia nu scim ce se dicem.

— Scirile din Turcia aréta că ne-multiamirea si rescolarea se estinde tot mai tare. Mai multe locuri in Epirul de sus s'au rescolat contra abusurilor. 3000 de rescolati atacara trupele turcesci, uci-sera 11 insi si ranira 250 de barbati. Rescolarea incepe a se estinde peste E-pirul intreg. 1500 de voluntari noi se alaturara rescolatilor. O deputatiune se duse la Corfu, ca se se planga corpului diplomatic. Representantii Prusiei si a Angliei plecara la fat'a locului a-si procură informatiunile necesarie. Se asecura că representantele Franciei si cel'a al Angliei recomandara Pórtel grige mare,

„... prout...“

A supra Turcici mai vine necadiu totodata si din Siria si de la muntele Liban. Poporatiunile mice, purure inimice, cred că a sosit ocasiunea pentru a incepe érasa resbel civile. Atacurile de pana a-cum'a si-avura cativa morti si raniti.

Ce ne suprunde e că diurnalele nemtiesci de aici, cari din respoteri recomandau Austriei studiarea cestiunei orientului, intr'un mod ce ne facea se credem că ele lesne s'ar invoi la sacri-ficie, — astazi tac tota, si nu recomenda-

Austriei intrevenire diplomatica, casă a Franciei si Angliei, ce castiga simpatiile poporatiunilor, si nu pretinde sacrificie.

Parerile vecinilor nostri

nu le potem trece cu vederea, mai vertos pentru că ele se vor manifesta la tota ocasiunile, de cate ori vom veni cu ei in coatingere consultandu-ne despre interesele ce le avem comune. E bine ca se luam purere cunoscinta, se nu ne suprinda mai tardi, si se nu ne miram da-ca nu ne potem intielege.

De asta data avem se pomenim parerile partitei lui „Pesti Hirnök“ despre natiunalitate, conceptul si drepturile na-tionalitatii. Intr'adever că nu se pronuncia respicat la tota aceste trei puncte, ne-ci poti observa vr'o legatura mai strinsa intre parerile lui, dar totusi cat ni spune e de ajuns pentru a pota aruncă o privire in rarunchi.

Acet organ dice intre altele: „Adu-cend a minte de acel op spiretual esit din castrele democratice ale Parisului, si a carnia chiamare e a organisá in Europa starea popóralor, — eci ce ascépta schimbarea sortii Europei si a patriei nóstre de la principiul „natiunalitatii“ ce-l prochiamă partita democratica fran-césca, rebelanta nedemascata, se vor con-vinge că se insiela. Cu totii descuviunti revolutiunea, dar sunt unii ómeni, cari desi o descuviintie ered inse că rezultatul nar si reu. Acestor'a li recomandam se cetésca „Cart'a Europei“, programul permaninte al partitei revolu-tiunarie, ea aréta principiele cum voiesc a reorganisá Europa. Titlul acestui mape e: „Carte des frontiéres naturelles des peuples de l'Europe dressée sur l'indication de l...“ intitulé „De reforme et des institutions Européennes par Felix Levacher Durdé Paris 235. R. St. Honore.“ — Titlul principale e: „Europa in

1866.“ Dupa aceste fruntarli naturale aretate pe carta, numai Britania-Mare remane cum e.

a) Francia se estinde catra Germania pana la Ren.

b) Italia e un'a. Rusia perde numai provincie polone, caci se restituie re-gatul cel mare polon.

c) Germania e unita sub nume de „state nemtiesci.“ Boemia se dă catra statul nou slav impreuna cu Moravia.

d) Aceste „state slave“ noue le compun provincie austriace, si cele slave din Turcia, Ungaria si Transilvania in-trand aci, despar de pre fat'a pamantului.

e) Vin „statele Greciei si a Romaniei.“

Precum vedem — continua numitul organ — prin reconstructiunea teo-retica a Europei toti dobandesc, numai magiarul perde si némtiu. Si intr'acést'a sórtea aréta cu degetul unitatea interese-ler acestor doue natiuni. Cele patru pun-te prime mai că s'au implinit, si daca Imperatul Napoleone, care e morbos si betranesc, nu va fi impedecat intru in-tendantur'a europeana, si cea lalta parte a programului pote accepta implinire; dar fantasiatorii nostri vor ramane fan-tasiatori, statul quo al Europei e destul de tare pentru a se sustine.“ Autorul finesce: „Magiarul n'are alta base de cat dreptul istoric si santiunea pragmatica, numai pre acestea pote trai, interesele lui nu cesciga nemica neci den misca-menul polon, neci de la partit'a lui Garibaldi seu a principelui Napoleone; cu principiile acestor'a nu incap esistint'a coronei unguresci . . .“

Se constatam din articolul numitului organ conservativ că a gasit sorginte nou pentru sentimentele de natiunalitate. Ni aducem a minte că in 1848 pretensiunile natiunalni se numiau lucru de al camari-lei, mai apoi barbatii ce voiau indreptare egale natiunale se diceau ómenii re-

FOISIORA.

Meditatiuni den domineele trecute.

Audind că se va deschide éra diet'a Un-gariei, mi-am adus a minte că n'am incheiat meditatiunile mele din rondul trecut catra tem-pul inchieri dei dieci. Vrei se finesc dura acum'a, nu cumva incepul venitoriu al dieci se me-asie că n'am dat socota de finitul de mai nainte. — Erá catra finea dieci, treceam prin Buda, int'un suburbii ved că sunt adunati mai multi ómeni, cari ceteau — seu mai bine dis-sila-bisau — de pe un placat lipit pe parete; curiositatea me duse si pre mine intr'acolo si cu o nespresa mirare ceteșe: „Catra poporele mele!“ — adeoa manifestul imperatesc in lim-b'a romana erá pus pentru locuitorii nemti si serbi d'acolo. A buna séma in multe locuri se va fi trimis si romanilor manifeste in limbe neintielese, dovédă că domnii de sus, de la Viena fórt'e bine (?) cunosc etnografia si po-porele imperiului . . . Dar precum dice némtiu:

„Doch — wozu in die Ferne schweisen,
Liegt das Schlechte doch so nah!
adeca pe romania am poté dice, ca:

„Ce se mergi asiè departe,
Caci de rele affi parte
Si aprope pe la noi . . . !“

numai e cam neplacut a sgandari focul, caci usior sar schintele in ochii unor'a, fie accia macar si — cu ochilari!

Apoi se vedi Dómne, cum se mai supera acei „unii domni“ cand numai li aduci a minte că — ce fac? Ca si cand eu li-asiu si de vina, că pentru densii — „a trecut bab'a cu colacii!“

Mai mare intristare e inse pentru acci domni că — s'a amanat dieci pana cine scie cand! — Dar cine va fi in stare se descrie intristarea lor, caci acum'a cand abiè s'au incui-bat si abiè s'au dedat eu mancarile si beuturile din Pesta, trebuie se si plece catra casa — eu budiele umflate. Sic fata tulere, cine ar fi gan-dit, dar inca acci bicti deputati cari dora au fost pe cale catra Pesta, cat de „ploiasi“ vor fi returnat a casa!

Acésta trista fatalitate (?) s'a eternisat prin un cantec ce se canta acuma in Pesta, autorul nu se scie cine e, dar se presupune că e „componaluit“ de unul din acci domni in-tristati. Adeea se vorbesce că asiè se fie cantat unul altuia:

„Cele buna prè iubite,
Dar anim'a mea si-a ta
Fie 'nveci nedespartite,
Deci te rog nu me uită.
Astazi mane, seu poimane,
Catra casa vom pleca,
Si dieu — pote — mei romane
La Reichsrath ne-o-n mai vede-a!
Cum vi place? — mie cel putien mi-a

placut, eu atat'a mai ales (o! mailes — si ast'a fu futsch!), caci domnii intristati si in cesta trista — o! prè trista stare — „se sciu astă“ si gasesc cu ce se se mangaia. Chiar si ca crestin trebuie se me bucur că ii ved consolati — „spre venitoriu!“

O! dolce speranza!

Cum stam inse cu politic'a mai ianalta? O! acést'a din di in di e tot mai misteriosa si chiar si celor'a ce sunt versati in ea, apare ca un semn mare de intrebare. — Politic'a ma-giara inse e mai sincerea intre tota, numai aceea e reu că politic'i magari acusi sunt prè sinceri, acusi era misteriosi, cum am dice — „tai-nici“, apoi dorere mare si accea că magarii cand sunt sinceri, adeca cand spun apriat că natiunalitatile nemagiare trebuie se se amalgameze in talmesi - balmesiul magiar, nu sunt priceputi de unii „zelosi anteluptatori“ ai nostri, ci tot mai cred că magarii „numai glumesc“ de óra-ce magarii spun (!) da, spun că ei voiesc deplin'a libertate a ticeri si fiind că ei o spun, trebuie se li credem „pe barba“ că nu vor fi egoisti in asta privintia, cand inse magarii sunt mai tainosi, mai misteriosi, atunci apoi nimeni nu-i pricepe afara dora de acci domni cari aspira se fie cu timpul — „svet-nici de taina“, caci chiar si ei (magarii) dora nu sciu că unde li sta capul.

Mi aduc bine a minte că „in timpul a-cel'a“ cand deputati romani predara presie-

dintul ei ca se comunice dietei „motiunea“ facuta in cau'a natiunalitatii, magarii se inspi-mentara de acea motiune si rogara pre deputati romani ca se retraga acea motiune, de óra-ce aceea „va face sange reu in dieta“ si tot deodata sinceri ca totdeauna au promis romanii ince nu voira se asculta, atunci apoi vice-pre-siedintele Conte Andrassy o suci pe alta cérda si li spuse romanilor apriat că: se nu impe-dece (?) ci realisarea deplin'a a constitutiunei magiare, caci tot in desiert. „Se sciti — dise el — că magarii vediend că nu vor scapă de natiunalitatii, adeca de pretensiunile esage-rate (??!) ale lor, vor fi gata a face concessiuni guvernului austriac, care totdeauna e gata, ca se dee pentru un dram de concessiune — punti de natiunalitatii, adeca de drepturi natiunale!“

Ast'a apoi a fost o declaratiune destul de chiara si sincera dora, cu tota aceste romanilor li-a parut că e — pré tainica si n'au voit s'o pricépa, avend dora motive ca se n'o intielgă si remasera constanti pe langa cunoscutea motiune prin care propusera ca in adresa se se spuna apriat că natiunalitatile se vor indestul'd dupa egal'a indreptare, ast'a apoi scim, că precum o spuse liberalul contele Andrassy, „a facut sange reu“ in dieci libe-rala a Ungariei, romanii inse remasera cu atat'a mai odihnit, caci si-ai facut detorin-

actiunei, alui Bach, si mai curund alui Schmerling. — „Hir.“ după ustanél'a multor scrutari se crede acum'a că e deștul de tiépen a strigă la lume că principiul „natiunalitatii“ e al unei partite democratice francești, rebela nede-mascata. Probabilmente tientesce prin acésta la denunciarea atat a principiului cat si a barbatilor cari primește acest principiu in credintă lor politica. Daca e astfel, apoi el ataca in ordinea prima pe magiari, cari in 1848 dusera principiul natiunalitatii pana a nu se multiam cu corpul natiunii lor, ci aruncara natiunalitatea lor si in capul nostru, fora vóia nostra, contra protestelor nostre.

Daca cumva numitul organ face a-lusiune la Romani, se-i spunem că Romanii nu sunt in stare a invetiánei limb'a magiarilor ca vecini, de unde dar se poate invetiá chiar si cea franca, se precepe ce vre partit'a cea rebela din Paris. Si daca tocmai am sci limb'a franca, tot nu ne-am poté duce la Paris, pentru că feudalismul magiar ce incetă numai de-nadi, s'a ingrigit se nu ni remana o stare materiale in cat se avem spese a caletorii cu multimea catra Francia.

„Hir.“ se espune pericolului de a se dă insusi de mintiuna. Daca Imperatul Napoleone, morbos si betran, se va intemplă se mória — 6re carei influenție va atribui „Hir.“ sentiemintele natiunali? — Dar cele din evul mediu, de cari marturisesc scriitorii Ungariei, pre cand la Paris nu era partit'a rebela, 6re cui le atribuesce „Hir.“?

Vom vedé daca cei multi prelati ai Ungariei vor ascultă de „Hir.“ si nu-si vor bate capul cu natiunalitatea, nu se vor mai magiarisă, ci vor remané slovac?

Unde numitul organ identifica principiul natiunalitatii cu revolutiunea, încreea — suntem securi că foră rezultat — a amagî chiar pre cetitorii sei.

In cat pentru noi, ni dovedesc dorere! — prè apriat, că esiste o partita intre conlocutorii nostri, care se feresce a cunoscere adeveratul concept al natiunalitatii.

Generatiunea venitóre are se iecunoscinta despre acésta, si daca barbatii romani ce pórta astadi sarcinele, nu i va poté dă o sôrte mai buna, are se re-cunoscacăcei de astadi se luptam numai contra pedecelor, ci si — lucru nemai-pomenit — contra ignorantiei voluntare.

Brasov la finele lui aug. Episode din vieti a constitutiunala bisericësca.

Este recunoscut in comun, că bisericăa noastră este paladiul natiunalitatii și al tuturor intereselor cuprinse in aceea. E bine, tot mai in timpul nostru, cand suntem asiá in-grigiti de natiunalitatea nostra, se poate să se nu sim gialusi de biserică, se poate să, ca se nu urmarim cu cea mai incoredata atenție desvoltarea său impede carea institutiunilor bisericësce? — Indiferentismul in privința acésta, din partea ori si carui roman inteliginte, ar fi cel mai neexplicabil, cel mai nenatural si cel mai condemnabil. Se luăm invetitura din istoria, și se nu uită, că inamicii nostri, de cate ori s'a incearcă a ne aduce in pericol natiunalitatea, totdeauna au facut asalt a supra bulevardul ei, asupra bisericăi. Tactică acésta o vor urmări de sigur si in viitor, numai poate cu alte arme. Se nu uită, că orice fortărea se poate perielită nu numai prin inamici esterni, ci si prin inamici interni, si inca prin acesia cu mult mai reu de cat prin aceia. Ne-renduelile, volniciele, abusurile: éta inamicii interni si cei mai periculosi ai bisericăi noastre! Acestia au facut degăsi se pără iubirea si incedere ea reciproca din cei mai nobili si mai alesi fii ai bisericăi noastre. Cine mai sta la in-doiela despre existența acestor inamici fatali, in senul bisericăi noastre, l'invită să se-si deschida numai ochii mai bine si va vedé, si suntem siguri că vredă a se convinge de ade-ver, va poté se se convinga, astă ori in ce loc se va afă. Cei cari ved si simt degăsi loviturile, ce se dau adoverului si dreptului, striga mereu: sinod si ér sinod! Noi inca avem speranța in sinod, dar eu resvera, ca sinodul se se compuna din membri, cari se scie si se se si păta folosi-nu numai de dreptul de a votă, ci si de dreptul de a discută si de a cumpări obiectul, ce se pune in cestiune. Neimplinindu-se conditiunile acestea, sinodal si tot constitutiunalismul nostru bisericesc devine o simpla ironia, carea in cele din urma vatema mai tare chiar de cat autocratia. — Unci atari ironii de constitutiune bisericăsca fusera martori brasovenii acum de două-ori, de cand se dice că s'a inceput la noi era constitutiunala bisericăsca. Dupa ce adeca s'a fost mai facut inca odata cercare, dar in-desert, de a se constitui parohia de la biserică eca mare a S. Nicolae, in un'a din duminecele trecute se facă alta incedere, carea au si reesit minunat. Incederea cea d'antaia inca ar merită a se descrie; notitie ince ce ni-le-am facut despre aceea, le rezervăm pentru altadata, si acum vom arăta, pe seurt numă, cum a urmat cesta mai recentă. Se spune, ómenii chiar cari au luat parte la lucru spun, că inainte de diu'a constituire vre o doi curatori vechi ai acelei bisericăi au seris candidatiilor pe vre 300 biletă, care le-au impartit la vre o 140 poporeni, după cum au potut, la unii cate 4—5 biletă, cu acea informație, ca la predarea lor, se dica, că intre cele 4—5 sunt si biletele vecinilor lor, cari i-au insarcinat se le aduca si se le prede; astfel după servitiul d'iecișor, educatorii

si portatorii de bilete, in rend prè frumos, le-au predat pre aceea, său, mai bine, le-au inna-potat curatorilor, ce stau la usi'a bisericăi, si cu aceea se fină sinodul parochial.

Cine a fost presedinte si secretar, si cum s'a tienut scrutinul in acel sinod, amosu-rat regulamentul facut in sinodul diecesan din 1864, tôte acestea vor veni de sigur pus in protocolul sinodal; noi ince nu scim despre tôte acelea nimica, căci n'am vidiut, de cat, după cum am spus, rendul cel frumos, in care 140 votanti (?) au predat 256 biletă resp. voturi, celor ce s'a fost pus (de sine ori prin altii, nu scim) ca se le adune la usi'a bisericăi. — Aceun un an, mai tot cam pe tempul acesta si tot in biserică amintita, s'a fost facut ale-gere de protopop, sub presedintia ilustratii Sale D. Episcop Ioan Popazu. La alegerea aceea inca după cum spun unii chiar dintre cei ce au luat parte la ea, protocolul siedintei au fost pre-concepuit de a casa; si acésta cu tot dreptul, căci si consultarea (?) asupra alegerei de protopop se facuse mai nainte, si voturile, ce erau se se dee in biserică, erau degăsi asigurate, prin „argumenta ad hominem“, inca din dilele, respective, din serile de mai nainte. — Neincredere si suspiciunarea, ce s'a sadit, prin astfel de procederi, intre cei mai de frunte brasoveni, se arcăta la tôte intalnirile de ceva insemnatate.

Déca speră in viitorul bisericăi, si sper-antă acésta e tare in noi, se speră si in delaturarea nerenduelilor, volnicilor si abusu-rilor ce ne bantue vieti'a bisericăsca! Intr' aceea ince, pana ce acelea se vor delatură, se sta-ruim cu totii a le scăde la lumina, a le denun-cia; căci inamiciul demascat e desarmat de jume-tate!

BUCOVINA.

De pre valea Prutului.

Afaceri besericești.

Disparitatea de pareri despre participarea lumenilor in afacerile besericești provine după pararea noastră mai mult den confundarea fe-liuritelor ramure de afaceri, de cum den motive spuri, cu cari partile luptătoare se in-eulpa un'a pre alt'a. Noi cugetăm, că in cause de tot scrișor si sante, precum e astă presenta, ar fi de discutat si de tratat sine odio et ira, numai si numai in spiretul amărei creștine, altminteră nu va veni la contielegere, neci va prosperă sōrtea bisericăi noastre resaritene, den contra, pe cat e de nesecură in present, anca mai deploravera va fi ea in venitoriu.

Spre a mediloaf dara contielegere său cel putien spre a indegetă calea, pe care ar poté deveni la o contielegere in caușa despro participarea lumenilor in afaceri bisericești, ne incumetăm a esă inaintea forului publicitatii cu desfasurarea urmatelor trei intrebări: Carea este firea si feliurimea afacerilor besericești? Cine e indreptat a luă parte la tra-tarea afacerilor besericești? Carele este modul de tratat despre afacerile besericești?

ca se cunoscă si se scie odata si barbatii de stat e tôte negotiatiunile si tractatele, ale caror scop e asuprirea natiunalitatilor si stirporea aspira-tiunilor la adeverată libertate, aduc blastem si perire a supra tierii care suferă astfel de trac-tate urgente si nedrepte.

Mai nainte cu vre-o cati-va ani renumi-tul predicator Bonaventura tienanend o pre-dica in Tuilerie a dis că tractatele din 1815 sunt forte frumose si minunat compuse, numai aceea li strica că „nu sunt subscrise de D'dieu!“ Adeca sunt menite spre fericirea co-muna a poporilor, si pentru aceea nici nu pot esiste pana — e lumea. — Si éca nu demult Napoleon a avut curagiul se dica: „Les traités de 1815 ont cessé d'exister!“ adeca: Tractatele din 1815 au incetat d'a mai esiste! si atunci, cand s'a dis acésta, inca n'a fost catastrofa „Bundului“ inaintea nostra . . . si daca sevor mai compune acele tractate, a buna séma res-pективii vor oaută ca acele „se fie subscrise de D'dieu“, căci numai asiá se vor poté numi — sante si eterne!

N'avem dar' se ne temem de amenintările liberalilor magiari, precum nici nu cre-deam promisiunilor lor, fie acele cat de fru-mose. — Guvernul Maj. Sale a dat degăsi des-tule dovedi că voiesc prosperitatea poporilor, a proclamat degăsi egal'a indreptătire si ulti-me Sale cuvinte in manifest no-a mai intarit aceea convingere, că imperiul va avea o constitu-

tiune egal fericitorie pentru tôte natiunile, o constituine — „subserisa de D'dieu!“

Momintele seriose ne facuta si pe noi seriosi, se treceam dar la altele mai putien scri-ose!

Faim'a vorbesce, că la o conferintă a de-putatilor romani, find vorb'a despre limb'a ad-ministratiuncă in comitate, un domn mai tener a dis că limb'a administratiuncă se fie imperativa, adeca se se demande prin lege ca s. e. unde majoritatea e romana, se fie cea romana si asiá si in alte parti. La acestea un domn mai betran si versat in administratiunea „unui comitat“ sa indignat si a reflectat cu passiune, că astă e forte nonatural, de óra-ce se carui comitat trebuie lasat in libera voia (dóra după cum se intielege libertatea după principiile lui Pista?) ca se-si aléga limb'a oficiosa in comitat, căci la din contra libertatea ar fi atacata si prin urmare cei ce doresc limb'a imperativa sunt contrarii natiunii si nu voiesc binele patriei. — Da, domnul acesta cu motive plausibile a dovedit că trebuie sustinuta libertatea, căci a buna séma se poate intemplă (cum nu?) că in unele comitate cu majoritate — său mai eurat romane comitetul ar poté fi atat'a de patriotic, cat va avea voia se decrete limb'a magiara său d'ora cea mongola de oficiosa si atunci fiind in lege că: „limb'a majoritatei e limb'a administratiuncă . . .“ comitetul compus după placul unuia si altuia er nu dupa

I.
Firea si feliurimea afacerilor besericești.

Tôte recerintele omului ca fintia compusa den suslet spiretuale si corp materiale sunt in genere de două plase, adeca: spiretuali si materiali; si de óra-ce recerintele susletului sunt au religios-morali au simple spiretuali, asiá dura resar trei ramure ale recerintelor si intereselor vitali ale omului, anume: religios-morali, simple spiretuali si materiali.

Omul, nefind in stare den propria po-tere a impacă recerintele si interesele sale religios-morali, i veni intr'ajutoriu Domnedieu, si asiá, după indrumarile preparative, facute prin cate-va mii de ani, se arată la plinirea temporilor Isus Crest, fiul lui Domnedieu, ca-rele, prin cuvintul evangheliei si mōrtea sa de-pe cruce, plinind luerul cel mare al mantuincii intru impacarea recerintelor religios-morali, disc: Veniti la mine toti cei osteniti si insarcinati si eu ve voi odihni pre voi.

Asultand ómenii de acest cuvant imbucuratori, infinita Isus Crest beserică credin-ciosilor, carea pana la 'naltiora sa la ceriu numeră numai 120 de insi, era după venirea Duhului s. crescu tot mai numeros, pana se lati preste tot plementul intre tôte poporele.

Beserică credintiosilor, ca o societate de ómeni are acle-si recerintie si interese vitali, ce le are omul individuale, adeca: religios-morali, simple spiretuali si materiali, prin urmare ca societate visibila poate ca esiste si pro-speră numai atunci, daca tôte aceste trei ramure de interese sunt ascurate si impacate. De i s'ar denegă besericăi vre un'a dentre acestea, ea ar tangi, ba ar deveni si in periclu de vietia.

De aici decurge, că si afacerile besericești sunt parte religios-morali, parte simple spiretuali, parte materiali.

La afacerile religios-morali se numera:

1. Cauzele invenientului evangelic, in-tre cari e oficiul de a predică cuvintul lui Domnedieu după conducearea s. scripturi si a tradițiunii gurale, a previghiă supra curatice credintice si a moralului creștin, a decide in casuri de indoială si de controversă, ce e de credut si de marturit si ce de detestat, si a conduce institutul de crescere clericale.

2. Cauzele preutici sacramentale adeca: administrarea sacramintelor său tainelor creștine, plinirea renduelor liturgice si in genere in-cocirea cultului besericesc estern.

3. Cauzele forului besericesc judetiale, cari sunt parte strins morali parte disciplinari.

De afacerile simple spiretuali se tin: cre-scerea si cultur'a inteleșuala, simtuală si morala precum si cea profesionala besericăsca, conducearea si diregerea scărelor si institutelor de crescere si cultura confesiunali private si publice si in genere naintarea poporului bisericesc in cultura după individualitatea sa na-tiunale si după recerintele locali si ale tempului.

Afacerile besericesc in cause materiali se reduc la: radicarea si sustinerea besericelor si locasiunilor clericali si indreptarea lor cu para-minte liturgice, la cascigarea si administrarea de

placul poporului s'ar vedé atacat, i-ar si restrin-se libertatea. Astfel intieleg unii domni liber-tatea! — Acésta disputa fu infocata, si atunci domnul cel tener indignat responde că toti a-ccia cari doresc astfel de libertate comit o crima contra naturii, contra natiunei satule acuma de acea libertate intortocata.

Santetă ore curiosi a sci cine fura acei domni? — Carasenii a buna séma vor fi ghi-cit, că domnul mai betran si versat in adminis-tratiunea comitatului a fost — Fauru, er cel mai tener, carele voiesc se asigureze drepturi-le natiunii prin lege, er nu se o lase iubirci de libertate (?) a unora si altora fu — Dr. Aleșandru Mocioni.

Cu acésta ocazie mi aduc a minte si de un alt incidente pré interesant, despre care inse nu vi pot face ideia, căci ar fi trebuit se fiti de fatia cu mine — in bufetul dietei cand acésta si-tinea sedintele in museu. — Erau acolo multime de deputati, intre cari mai multi „corifei“. Intre acestia apoi era Al. Mocioni care se dispută cu magiarii in caușa natiunala, cu placere me uitam cum statca romanul ca Daniil intre lei, căci magiarii intr' aderă erau spulberati si mai infuriati audind, că indesert se lauda ei că sunt liberali, că voiesc binele patriei, căci pana ce nu vor indestulii preten-siunile drepte ale natiunalitatilor după egal'a indreptătire, ei mai cudeapt cuvint se pot numi despotii. — — — Ungurii acusi acusi erau se

avere miscatòria si nemiscatòria, la dotarea clerului si oficiantilor si sierbitorilor bisericesci, la intretinerea scòelor confesiunali si institutelor clericale si la aperarea dreptului de proprietate a supr'a averilor si posesiunilor bisericesci inaintea forului civil.

Dentre aceste trei specii ale afacerilor bisericesci numai cea de antia adeca in cauzele religios-morali este strins bisericesca intru intielesul evangelic, ca un'a ce e fundata pe orinduirea domnediesca, era cele latte dòue specii de afaceri, anume in cause simple spiretuali si in cele materiali, se numesc numai pe atat'a bisericesci, in cat biserica ea societatea esterna are recerintie spiretuali si materiali spre a prospera insa-si intru menitiunea sa religios-moral.

Dicend Iisus Crest apostolilor: *mergeti in tota lumea, vestiti evangeliu latote poporele, botezandu-le in numele . . .*; dicend era-si si la asiedarea eucharistici: *acestia se faceti intru amintirea mea; era dupre inviare dicend: Luati Duhul sori cate veti deslega pe pament, vor fi delegate si in ceriu; acesta si numai de asemene dieend, dedu Crest apostolilor poterea cea de trei feluri, escreta de El, adeca: poterea inventatoresa, preutișca si judetiala.*

Afacerile dara bisericesci, amintestate in poterea inventatoriala, preutișca si judetiala sunt afaceri de *origine domnediesca*, pe cand cele latte dòue specii de afaceri, in cause simple spiretuali si materiali, ce societatea bisericesca, intru desvoltatiunea sa ea societatea esterna in lume, le trase mai tardi in domeniul seu, ierarchia sa, sunt de *origine omenesca* sau *lumesa*.

E vederat, ca precum buna-ora intre corpul si suflul omului individuale consta o legatura si reciprocitate strinsa, stau si afacerile bisericesci de originea domnediesca intru imbinarea reciproca cu cele de origine lumesa; dura de aice nu urmária, ca un'a seu alt'a ar pierde firea si proprietatile sale, neci ni e ierat, a le confundă un'a cu alt'a seu a le conserva impreuna, ci in tot casul de traptare si de judecare sunt cle de destins si detiermurit bine, altmintre sunt neincunguravere indoele, complicatiuni si certe, precum sunt si aste de present despre dreptul lumenilor.

Dòue ramure de afaceri bisericesci anume: alegerea fetielor penfru stacea clericale si demnarea teritorierelor administrative pastoresci si ierarchice, adeca a teritorierelor parochiali, protopresbiterali, episcopesci, metropolitani si chiar patriarchali, se pot numi mestecate, de ora-ce ele se pot deduce si den originea domnediesca si den ea omenesca.

(Va urmá.)

Romania.

De langa Folticeni, in septembrie a. c.

Dilele trecute se vorbiu forte mult de aparerea unei brosiure, ce are menitiunea a sgudui spiretele nostre cele abice alinate. Ne fiind omul carele da atat de usor crediament

trasara, inse intre ei un domn serios, carele cand erau valurile passionilor mai esacerbante, aruncă cate o observatiune ponderosa, care ca o pétra linisca valurile, dicend: „No, vedeti fratilor, asta vi-am spus' eu de mult si de atate ori, ca trebuie se indestuliti nationalitatele, — vi am spus eu, inse tenerul meu amic vi-o spuse acum'a si mai *eclatante!*“

Cum dic trebui se fiti acolo si se ve delectati, eu nu voiu uită acea di nioi cand. — Intrebai atunci de un cunoscut al meu, ca cine e acel domn serios? — „Damaschin, deputatul Aradului nou“ mi fù respunsul.

Et nuno venio ad Dr. Pascutiu seu Pescutiu, careafàcucale a-mi respunde, ca densul e Pescutiu, de ora-ce si stramosii dsale au fost Pescutii; eu inse me indoiesc, ca si-ar trage originea de la pesce, caci pesccele nu vorbesce ca dsa, cum dovedi si in o disputa. Intr' alt chip si Dr Pescutiu se subscrise si s'a subscris chiar in opul seu: „Román nyelvtan“ Pescutiu, unde abunaséma n'a cores redactiunea „Concordie“. Apoi Dr Pescutiu - Pescutiu mi recomanda logic'a si estetic'a, (ale dsale?)

Cassiu.

Sarbed — dar nu filologie!

Asiu vre se trece de scriitoriu cu ori ce pretiu, dar fiind ca redactorul acestui diuar nu me prè lasa se vorbesc, acum'a daca cape-

vorbelor previnute din gur'a celor ce se occupa cu — perderea verii, am tacut despre tot. Eta ca dilele aceste vine un consotiu al meu de prestre fruntaria si me asecura cu tota seriositatea ca cele audite sunt adeverate. Ba, pri langa aceea ascurare mai adause si unele date mai spitiiale, si anume: ca acea brosiura se tiparesce in Cernauti sub deosebita ingrijire a unui d. R., carele a petrecut un temp indelungat in Romania de dincéce de Mileov, si acarua legaturi cu Rusomanii M. R. B. si altii sunt pre cunoscute, si care sustine acum'a in Cernauti un pensiunat penfru crescerea pruncilor — in deosebi a celor din Romania. Mai departe mi amintise ca acea brosiura eam de trei cele se ocupă cu demustrarea: ca Moldovenii n'au ales loru-si pre Carol de Domnitoriu; ca regimul present nu corespunde dorintelor tierii si cate tot de soiul acesta. Ca urmarea astor numesc brosiura tota ce se petrec in tiéra: nelegiuri, si drept acea cauta manutire in limanul cel tare a reactiunii europene — in tiéra tatarilor, nogailor si samoiedilor!

De acolo astupta carpitorii astei brosiure pre Messia lor cel pamentén, carele va introduce pre referitivii carpaci cu cinsti si marire in acea tiéra, pre carea a trebuit s'o paresesca pentru nelegiuirile lor!

Carapterul cel onest al referintelui prenum si legaturele lui cu tota plesele societatii nostre me induplica a crede tota cele imparfestite, chiar si pentru acel evant ca pe la noi tot se rai alla ómeni deplorati cari in nisunie ior la domnia calea in picioare liniscea, ba interesele tierii intregi.

Noi suntem degla satui de atate bantuieli, si am dorit a gustu in pace ródele constitutiuni nostre celei atat de frumose. Spre acest sforsit ne adresam catra regimul nostru cu rogarea de a priveghia necontentit a supr'a aelor' cari si astadi se mai incereala tulbură spiritele, supunendu-i fara crutiare seriositatii legilor tierii.

C.

— Reproducem din „Romanulu“ o splicatiune a legei electorale din Romania, a careia necesitatea a recunoscuto si guvernul, cred ca facem mai bine de cat daca am fi produs atunci testul legii:

Formarea listelor.

Dupa constitutionea tierei, toti Romanii si impamentenitii au drept a alege pe reprezentanti lor la camera. — La senat inse, numai unii.

Romania intréga se imparte in patru colegie. Si pentru inlesnirea operatiunii, cum Romania este impartita pe districte se impart si colegiele alegatorilor.

Fie-care district, avand in orasul de resedinta un consiliu municipale legea numai lui a dat dreptul d'a forma lista de eci ce pot fi alegatori, si a asieda pe fia-care dupa rondul si locul in care are drept a figurá fara nici un amestec al prefectului, suptprefectului si nici chiar al ministrului.

Asìa dar pentru a fi bine intielesi, fiind ca ne-am propus a face aci o „Claudia Electorala.“ Vom luat un district in parte, si vom expune pe larg, modul cum urmária a procede consiliul municipal din resedintia fia-carui judeu.

Dupa art. 33 din legea electorală, cassarii districtului este detorii, mai nante de antaiu Ianuariu al fia-carui an, se trimite consiliului un exemplar dupa rolurile tutor contribuitorilor personali, patentari, fonsiari si rurali.

Pentru asta un'a data insa, cand constituantea ordina ca pana la 15 Noembrie visitorii alegerile se fia facute, si camerele convocate, nu potem adestă epoca de 1-iu Ianuariu, ci dd. primari, daca n'au primit de lad. cassarii rorurile de cari am vorbit mai sus, trebuie sele cera de indata.

Acesta roluri pentru a poté si copiate cu iutie'a ceruta de seurtul timp ce avem nante-ne, au trebuința de mai multi copisti de acei de cari pot dispune dd. cassari; d'acea, ca mediloc practic, este bine ca rorurile se se cera in originale. Consiliul comun, ca unul, ce poate dispune de fonduri pentru asemenea operatiune, cu mult mai multa inlesnire de cat dd. cassari, ingagiază de urgintia si provisoriu cati copisti i trebuie pentru a copia acele roluri pana la timp.

Copierea se face in modul urmator:

1. Se trece intr'o lista toti romanii si impamentenitii din acel district si orasie chiar, cari dupa roluri s'ar gasi ca au un venit fonsiar, adica in nemiscatore fia in mosie, vie, seu ori ce fel de acarete, de la 300 galbeni in sus, treced si pe cei cu 300. Acestea se numesc colegiul antaiu al districtului, pentru adunare. (Art. 3.)

2. Se trece in alta lista, toti romanii si impamentenitii cari dupa roluri s'ar gasi ca au un venit fonsiar, fia in district seu in orasie, de la 100 galbeni in sus pina la 300. Se intielege ca si se vor trece si cei cu 100 galb. venit, fara insa a trece si pe cei cu 300 cari, dupa cum am vedut s'au trect in alta parte. Acestea toti la un loc, fac al doilea colegiu al districtului. (Art. 4.)

3. Se trece intr'o alta lista, toti romanii si impamentenitii, din orasie numai, nu si de la sate, cati platesc catra stat o dare cel putin 80 lei, de ori-ce fel, adica sia contributiune personala, fia fonsiara.

Acesta formádia al treilea colegiu, numit colegiul orasului. (Art. 5.)

Tot in acestea lista se trece „chiar de n'ar plati nimic catra stat,“ tota profesiunile librale, oficiarii in retragere, profesorii si pensionari statului.

Art. 4. Se trece in o anume lista, (vorbind tot de primarul din orasul de resedinta) toti romanii si impamentenitii cari dupa roluri nu ajung cu darile catre stat pana la suma de 80 lei, ori cari ar fi in mai putin sum'a ce ei platesc. Acestea lista formáea o parte din eci cari vor figurá in colegiul al patrulea. Am dis o parte, fiind ca acest colegiu se completáa c'u

alta parte pe care avem s'o luam din district adca din locuitorii de priu sate. Ica cum:

Primariul din orasul de resedinta se intielege cu primarii comunelor satesci, (art. 33) s'acestia inseriu in lista pe toti Romanii si impamentenitii cati se asta in comun'a lor, si cari n'au venit nici de 100 nici de 300 galbeni in sus, in pament (fond rural), pentru c'acestia s'au inscris degia de primariul de la resedintia, in colegiul antaiu s'al doilea; — inserie deci pe toti cati platesc o dare cat de mica catre stat in acea comuna. Acesti inserisi la sate, si cari pana aci n'au fost inserisi in nici o lista din cele trei de mai sus, uniti cu cei inserisi la orasie in asemenea categorie, formáea al patrulea colegiu.

Tot in acestea lista se inseriu si preotii, care nu platesc catre stat o suma in raport cu veniturile ce se cer spre a fi trecuti in unul din cele-lalte colege de mai sus. (Art. 7.)

Ne facem detoria a oservá aci, ca legea poprind d'a se bucurá de dreptul de alegorii, pe toti cei ce se vor asta in un'a din catgoriile cuprinse in art. 19 din legea electorală unii ca acestia nu se vor trece in nici un'a din liste.

Pan'ci ne am ocupat cu formarea listelor, pentru cei ce au dreptul a alege pe deputati camerei, Pan'ci ne am ocupat cu formarea listelor, pentru cei ce au dreptul a alege pe deputati camerei. Avem acum a explicá formarea listelor de cei in drept d'a alege pe senatori.

Acestea explicare nu ne va luá timp mult, pentru ca in procedura formarei listelor pentru cei in drept a alege pe deputati camerei, nu mai avem nimic de adaogat, fiind ca tota lucrarea este degla facuta.

In antaiul colegiu al camerei avem inserisi pe toti cati au un venit de 300 galbeni in sus, atat rural (adica mosie, vie) cat si fonsiari, (case si ori ce ecaret).

In colegial al 2 lea avem pe toti cati au un asemene venit de 100 galbeni in sus.

Dupa lege numai acestia au drept a alege pe senatori; insa nu toti la o lalta, ci impartiti in doua colegie.

Scótem dar din lista colegiului 1-iu al camerei pe toti cati au un venit rural, (in mosie seu vie) de 300 galbeni in sus, si trecum in lista deosebita, si astfel formam antaiul colegiu al senatului. (Art. 9.)

No remane acum de format al doilea colegiu al senatului. Pentru acésta operatiune luam pe toti cati ne a remas inserisi in lista de unde am luat pe cari cu cari am format colegiul antiu al Senatului, adica pe toti cei cu 300 galbeni venit in orasie, si i-trecum in lista deosebita, si astfel formam antaiul colegiu al senatului.

Aci este locul se oservam ca la al douilea colegiu al senatului, adeca aceleia pe care l'am format din cari cu venit de 100 galbeni in sus in orasie, se cere de lege a fi numerul de un'a suta alegatori; daca dar in unele orasie nu se

taiu prilegiu, vreau se me descare a supra-i tot de el voiu vorbi si de „Umoristulu.“

La Pesta se publica o foia periodica sub redactiunea amicului meu Iosif Vulcanu, acésta ieri alalta ieri portá titul: „Umoristulu, foia glumetia.“ Dar Vulcanu amicul meu, mai ceterd poate teoria dreptului penale, s'a convins ca o seducere e mai putien culpabilă de cat dòue de aste, deci schimbă titlul foiei sale si astadi se numesc numai „Umoristulu“, presupun ca neci acest pasiu nu e justificat, dar ca crestini si cetatiani cauta se-l salutam, pentru ca la tota intemplarea e un pasiu catra corcetiu.

Ci se lasam cele generali pentru alta data, si se incepem de loc la cele speciali.

„Umoristulu“ afand ca „Albina“ sterge pre u cel mut in finca cuvintelor, recomenda se se lase si punctul de a supra i, caci se va perde timp mai putien scriind, si a dòua ora tipografa va economisir forte mult tuisiu.

Se poate ca „Umoristulu“ se fie avut in intiune buna cu recomandarea lui, dar a smintit chiar in subiecte. „Albina“ sterge pre u in folosul editorilor, cari primesc material mai mult; era daca ar sterge punctul de a supra i, acésta ar fi in folosul redactiunei, apoi „Albina“ nu scie economisir pentru sine, acésta maniera remane proprietatea amicului Vulcanu, care dà un patriariu de cõla, odâta in septembra, cu pretiu de 6 fl. v. a. la anul.

casì pana acum'a, se-i vedem opuri noue spre bucuria nostra comuna.

Mihalache Dumitache.

Post scriptum. In „Concordia“ nr. 70 pag. 1. col. 2. am cedit despre „Ungaria, patria nostra comune.“ Argumintele si entusiasmul me petrunscra, me capacitară deplin; si de astazi incepand, vreau se fiu liber de ver ce prejudicie, superstitioni, (sau cum le voiti) politice, deci recunosc ca poetii nostri din Ungaria si Banat gresiesc forte daca canta numai Muresiul, Dunarea, Tisa, Crisul etc. asta gresie la asiu dorit se o ved in dreptata cantand ci si alte locuri din Ungaria, patria nostra comune. La delaturarea gresielor voi contribui si io pre cat mi sta in potere, cu celerul me caracterisiza; dreptaceea scrieru dòue concursuri, si anume:

1) poetul care va cantá Turócz-Szont-Márton, Rima-Brezo si Ungarisch-Altenburg, va primi pentru fie care din aceste trei poesii un premiu cate de cinci grositie;

2) Cel ce mi va sci sgodí nisce oficiali magiari pentru un dominiu roman, va ave premiu un petac.

Terminul e 1 octobre st. n. a. c. Serisorile ce vor veni mai tardi, nu se vor poté luá in consideratiuni. Respetivii se vor adresá subserisului

Idem de Eadem.

va poté completă acest numer atunci numerul ce va lipsi pana la un'a suta se ie imprumut din cei cu venit in district de la 300 galbeni la vale, preferendu-se, pana la completarea numerului de un'a suta alegtori, cei cu mai mare venit dupe trei sute galbeni in jos; (art. 10, 11 si 12).

Pentru cei care au dupa lege dreptul de a fi alesi Senatori, se forméza o lista osebita d'o-data cu formarea celor latte liste, potrivit art. 45 din lege.

N'avem ce dice a supra formarii acestei liste, lucrarea ei fiind lesne de facut, in urm'a celei latte lucrari principale. N'avem de cat se culegem din listele degjá formate, pe cei ce au un venit anual de ori ce natura, de 800 galbeni pe an, si insusesc calitatile cerute de art. 23 al legii. I trecem intr'o lista osebita, pe care o completam cu toti cei prevediuti la art. 24 si dupe afisarea locala, primariul trimite d-lui ministru o lista, spre a o publica prin monitor potrivit art. 45.

Totce aceste liste formate se afisësa, cele facute de primariul din orasul de reședintia, pe portile tutor caselor publice, si prin pietie, (art. 34) era cele formate de primarii comunelor rurale, aceleia adeca in care se cuprind o parte din colegiul al patrulea, se afisësa in chiar acea comuna, si este bine a se lipi pe la cancelariele satelor, pe la stabilimentele publice, si pe la biserici.

Cum nici un lucru in lume nu se pote face perfect — fara a presupune cea mai mica rea vointa din partea vr'unui d.primariu — legea a otarit in art. 34, ca aceste liste se steara afisate trei septemani, din diu'a afisarii, pentru ca fia cine care s'ar crede napastuit se pote se reclame indreptare.

Acëst'a insa facand obiectul unei alte esplorari, ne rezervam a o dà la timp, cand vom urmă „Calaudi'a Electorala despre contestari.

S. M.

Economia.

Oradea- Mare 11 sept.

Astazi in tergul nostru de septemana, bucatele trecuta cu urmatóriile preturi: graul curat 7 fl. 80 cr. v. a. sinioul; — graul mestecat 6 fl. 70 cr.; — secar'a 5 fl. 60 cr.; — cucerudiu (papusioiu) 6 fl. 20 cr.; — ordiul 4 fl. 40 cr.; — ovesul 3 fl. 60 cr. — Sineul indatinat in Biharea are patru mesure posisionane.

Fasula (pasula, madiare) estimp nu vom avea.

Porci grasi au terg bun, cei marsiavi nu se pote cerca.

Terg de vite nu se tiene in Orade din cau'a ciumei. Economii se aduna totusi cu vitele pre delaturi.

Culesul viilor se va incepe la 1 octobre, e sperant de vin mult si bun. Agricola.

Arad, 12 sept. 1866.

Serbatorile ovreesci causara negoziilor ceva impededcare, dara scirile din staintate si din alte locuri interne despre deprimearea pretiurilor nu avura nici o infinita a sup'a pretiurilor bucatelor nostre. — Tergul de septemana de alaltaeri din Aradul-Nou avu cam putieni vindatori de bucate; graul curat lucomperara mai mult pentru mori cu 4 fl. 70 cr. grau mai slab era cate cu 4 fl. 40 — 4 fl. 50 cr. de metiu. — Cele latte bucate nu se pote cauta. Tempul e permanent cald.

On. oficiu comitatense facu urmatórea ordine in privint'a culesului viilor, adeca: In Radna, Paulis, Menesiu, Giorocu, Cuviniu, Covasintiu, Siria, Galsia si Pancota se va incepe culesul v. in 17 septembrie. — Vierii din aceste locuri vor incepe in 15 l. c. In Musca, Agrisius si Moera se va incepe in 24 sept.; — vierii in 22 l. c. — In Magiarat se va incepe in 27 sept.; era vierii in 26 l. c. —

VARIETATI.

= Poterea vointiei. In Paris a trait o veduva, ce avea trei nepote sermane. Veduva primea la fie care an cate 3000 franci in doue rate, un'a la 10 januarie era cea lalta la 10 iuliu. Nenorocirea vroia ca biéta veduva se aluneca pre trepte unde se vatemă cumplit si cadiu pre pat de morte. In starea acëst'a chiamă in 2 iuliu pre medic si l'intrebă: „cate dile mai am se traiesc?“ medicul i responduse: „dupa judecata omenescă, abié doué.“ „Nu“, responduse

éra bolnav'a, „eu trebuie se mai traiesc inca opt dile, caci ce vor face nepotele mele daca le voi lasa cu manile gole.“ — Numai de cat a oprit a i face visite si a conturbat pacca, ca se pote a-si concentră cugetele la un obiect. Cu diu'a nöpte nu a dormit, ci cu cugetari serioze deprindindu-se au ajuns a 10 diu'i iuliu in carca, dupa ce pre la mediasi a subscris evitanti'a si nepotele a primit paralele, — a trecut la cele eterne.

= Brigantii contra brigantilor. Brigantii (telhari comuni ca si altii de panur'a lor, in Italia pretind ca forma guerile (cetaciei de rebelanti) pentru eluptarea drepturilor domnitorilor detronati, pre cand ei intr'a-dever nu sunt de cat gefisitori) incep a se imparechiá. „Giornale di Napoli“ aduce urmatórea incintiare despre un capitan al brigantilor: Capitanul Pace care cu banditii sei spariá Terra di Lavoro, primi incunoscintiare cumca sub numele lui se fac gefisuri in unele locuri. Manios se redică cu band'a sa, mersc de prinse pre cei latti briganti (pre cari el i numesc briganti mincesc) si apoi legati i increditintă poporului din jur cu rogararea se-i duca la statuinea cea mai de aproape a comandanțelui carabinierilor. Totodata scrise comandanțelui: „Ti trimit aci nisice briganti mincesc, totodata te rog se-i pedepsesci dupa tota asprimea legei.“

= Emigrari catra America. De la 1 jan. pana la 22 aug. au sosit in Newyork 163,051 de insi, an in acelasi period 109,723. — Precum se vede, nu se pot implini de tot cunoscutele tendintie nemticesc de a dà emigratiunei catra apus direptiunca catra resarit. = Passiune. Guvernul prusesc si-dà tota trud'a se cumpere in Francofurt palatiul in care se adunau reprezentantii confederatiunii nemticesc. Edificiul e proprietate privata a principelui Thurn-Taxis. Guvernul prusesc lumenesc directiunei politici. — O scurta privire in istoria confederatiunii, si ne vom convinge ca ea in despusetiuni politiali era mai aptiva.

= Ni se serie din Oradea-Mare: „In 8 sept. c. n. senatul fundatiunei Zsigalanci primi elevi pentru anul venitoru scolastic. Intre cei primiti sunt 3 juristi si 5 gimnasisti. Mai multi nu se potura primi caci fundatiunea e detinuta inca domnului fundator. Primirile rura bine nimerite, dar era mare numerul recurrentilor, unii orfani, cu calcule bune. De maestrii se fereșe omenii nostri. — Protodiaconul si profesorul de teologia din Arad d. Andrei Papp petrece in medioul nostru, unde — spre bucuria nostra a tuturor' — a venit se-si veda consangenii si cunoscetii.“ — (Noi suntem informati prin epistola privata ca d. profesore s'a dus la Oradea cu incredintarea P. S. Sale Arkipastorului ca se veda in fat'a locului daunele ce focul causă edificiilor consistoriali. Red.)

= La primirea Domnitorului in Jasi, intre flamurile cele multe — dice, Hon' — fu si un'a magiara. Gidovii avura are triumfale.

= De la un cunoscatoriu al referintelor primim urmatóriile: Audim ca in Cernauti ar fi fost dilele trecute un foecumplit ce a nemicit intre altele biserica catolica, forul in carele se pastrau documentele fondului relig. rom. si ale nobilimei nostre pre cum si cas'a bravului romanu Righetti, in carea se aflau incaperile „societati pentru cultur'a pop. rom.“ Ni ar placé pre mult daca in privint'a astei nenorociri am primi informatiuni mai de aproape.

= Italianii judecasera la mòrtre pe spionul Zanotti in Brescia. Menabrea telegrafă din Viena, si-i mantul vieti.

= Varietati din Romania. Cetim in diariu „Reforma:“

Aflam ca comerciantii capitalei ar fi otarit a face o contributiune generala pentru a cumpera Havra evreesa didita pe locul bisericii Stelea, si a o transforma in scola. O asemenea fapta face onore comerciantilor nostri.

Ce se face cu postele straine din tiera? Noi scim ca sub guvernul anti-national din trecut, precum lu califica rosii, se luase mures pentru desfintarea lor si ca se cercuse un termen pentru acëst'a. Astazi vedem ca lucrurile au remas balta, si ca postele straine, post'a rusesc si nemticesc continua a funtiună in tiera romanescă, in prejuditiul si pentru rusinea nostra. Recomandam guvernului acëst'a cestiune care sta pendinte si care era mai determinata sub guvernul trecut, si speram ca ministrul patriot de astazi o va relolvat mai curend, astfel precum reclama interesele tieri.

Ce se face cu sinodul? Noi scim ca avem o lege care trebuie respectata, pana va fi anulata si inlocuita prin alta. Acea lege prevede un sinod in Romania. Nu vediuram nici o mersa din partea guvernului in privint'a acestui sinod.

Coneurs.

In opidul Beiusiu-Belenyes-comitatul Bihorului, statuinea invetitorésca cu care e impreunat si cantoratul, devenind vacanta, cu care pe langa accidentele cantorale sunt impreunate urmatórele emoluminte: salariul anuale 200 fl. v. a. 6 orgii (stangeni) de lenne, 6 cubele grău curat, cortel liber cu trei incaperi afara de culina si gradina.

Doritorii de a ocupă acësta statuine

invetitorésca sunt avisati de a-si asterne recursele la subscris'a comunitate besericescă pana in 30 septembrie a. c. s. n. inchisiv, pe langa urmatórele conditiuni:

1. Testimoniu de moralitate si servitul de pana acum.
2. Ca a absolvat studiile preprandiale cu suces bun.
3. Ca posed limbele: roman'a, magiar'a si in cativa ega germana.
4. Ca a absolvat gimnasiul inferior, seu cel putien scol'a capitale.
5. Ca au cunoscintia deplina in cantarile besericesci.

Intre recenti aciai cari vor fi teologi absoluti, — ca se se pote santi de diaconi, vor ave preferintia, intre cei latti recenti.

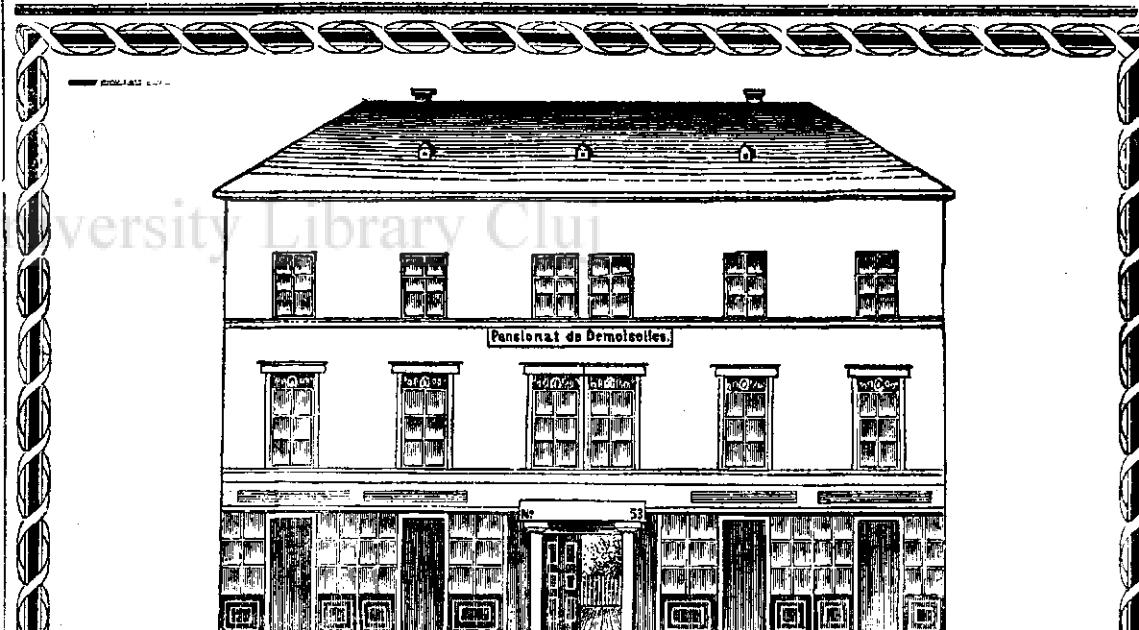
Beiusiu 10 septembrie 1866 s. n.

De la comunitatea romana, gr. resaritena Teodor Pop m. p. notariu.

Cursurile d'in 14 septembrie n.sér'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marc.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	55.50	55.75
" contributinali	99.50	99.75
" noue in argint	83.75	84. —
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	76.50	77.50
Cele nationali cu 5% (jan.)	68.50	68.70
" metalice cu 5%	60.50	60.75
" maiu-nov.	63.75	76. —
" 4 1/2%	52.25	52.75
" 4%	46.50	47.50
" 3%	34.50	35. —
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	72.60	72.80
" 1860, 1/3 inceleintre	81.90	82.10
" 1/3 separata	88.25	88.75
" 40% din 1864	75.75	76.25
" din 1839, 1/3	150. —	151. —
bancei de credit	125.50	126. —
societ. vapor. dunarene cu 4%	82. —	83. —
imprum. princip. Eszterhazy 40 fl.	—	—
" cont. Palffy	24. —	25. —
" princ. Clary	22. —	23. —
" cont. St. Genois	16.50	17.50
" princ. Windischgratz 20	19.50	20.50
" cont. Waldstein	12. —	13. —
" Keglevich	12. —	13. —
Oblegatiuni dessarcinatore de pamant:		
Cele din Ungaria	67.40	67.90
Banatul tem.	66.75	67.50
Bucovina	64.50	65.50
Transilvania	64.75	65.50
Actioni:		
A bancei nationali	726. —	728. —
de credit	158.80	159. —
" scont	590. —	592. —
" anglo-austriace	77. —	78. —
A societatei vapor. dunar.	468. —	470. —
" Lloydul	198. —	200. —
A drumului ferat de nord	165. —	165.50
" stat	189. —	189.20
" apus (Elisabeth)	125.50	126.50
" sud	210.5	211.50
" langa Tisa	147. —	147. —
" Lemberg-Czernowitz	178. —	179. —
Bani:		
Galbenii imperatesci	6.14	6.15
Napoleondori	10.29	10.30
Friedrichsdori	10.80	11.85
Souverenii engl.	12.90	12.95
Imperialii russesci	10.50	10.55
Argintul	128. —	128.50

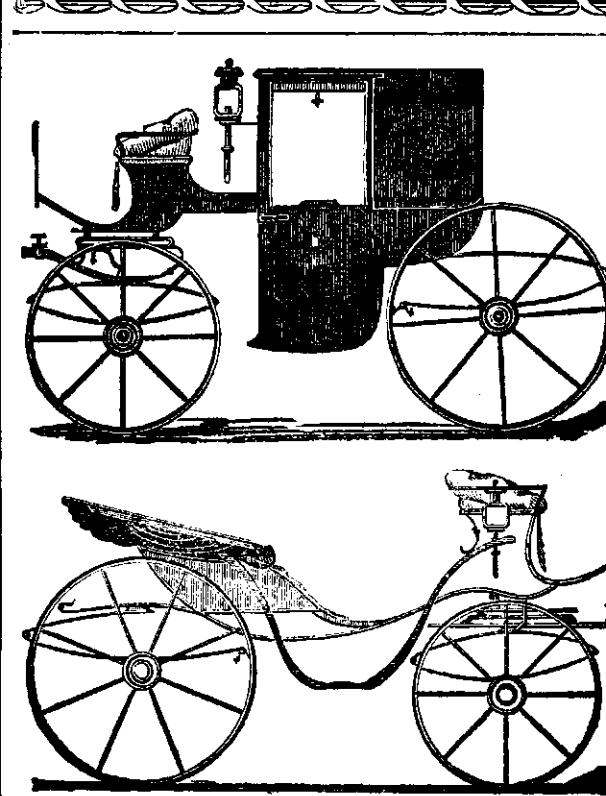

Institutul

mai inalt pentru crescerea damicelelor a damei Anna Gallmann,

in Viena, Mariahilferstrasse Nr. 53,

sunul dintre cele mai vechi si mai renomate institute in pusetiune frumosă si sanctosă, previdut cu gradina, se recomanda ferebinte P. T. parinti. Se pote grige mare de cultivare spiretuale si corporale si instruēza numai invetiatori capaci. Obiectele de invetata sunt: religiunea, cetirea, caligrafia, socotia, gramatica, stilul, geografia, istoria universale, fizica, istoria naturale, literatura, limb'a franceze, italiana, anglese si magiară, a desemnă, a depinge, forte-piano, a cantă, a jocă, cosatura alba, a cose haine si totfeliul de lucruri femeiesc. Mai mult, in programele ce doritorilor se trimit gratis. Limb'a franceze si limb'a conversatiuni. Competitia anuale in pensiunat: 100 galbeni.

Gottfried Ziegler,

Fabricant de trasure

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,

in Viena

gatesc totfeliul de trasure (carutie) de gala, de sioase si de voiajui, dupa modelul cel mai nou, din calitatea si materialul cel mai bun, cu pretiurile cele mai moderate.

Doritorii de a se incunoscintia despre modele si pretiu, se vor adresă catra fabricant de a dreptul.